

Nr 12

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ändring i vissa hänseenden av flottningsslagsstiftningen.

Tredje lagutskottet har behandlat två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 224 i första kammaren av herr *Näsgård m. fl.* samt nr 266 i andra kammaren av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*

I motionerna, som är likalydande, hemställes

»att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till nästkommande års riksdag till ändring av flottningsslagsstiftningen i följande hänseenden:

dels att förvaltningen av de allmänna flottlederna skall med samma inflytande tillkomma vardera kategorien skogsägare och sådana flottande som icke utövar inflytande i förvaltningen i egenskap av skogsägare,

dels ock att om särskild sammanslutning (skogsägarförening) finns som nöjaktigt företräder enskilt skogsbruk inom området, inflytandet för denna grupp av skogsägare bör tillkomma sammanslutningen».

Beträffande motiveringen får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till motionerna.

Över motionerna har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver utlåtanden inhämtats från skogsstyrelsen, domänstyrelsen, kammarkollegiet samt länsstyrelserna i Värmlands län och Västernorrlands län. På begäran av utskottet har yttranden över motionerna därjämte avgivits av Landsorganisationen, Sveriges skogsägarföreningars riksförbund och Skogsindustriernas samarbetsutskott. Svenska flottledsförbundet, som jämväl beretts tillfälle att yttra sig över motionerna, har förklarat sig icke hinna inkomma med något yttrande.

Gällande lagstiftning

Huvuddelen av nuvarande lagstiftning om allmänna flottleder och flottningen däri finnes upptagen i *vattenlagen* i dess lydelse enligt lag den 19 juni 1919 samt i *lagen* samma dag om *flottning i allmän flottled*. *Vattenlagens* ifrågavarande stadganden, vilka omfattar lagens 6 kap. med rubriken »Om allmän flottled» samt delar av 1—3, 7 och 9—14 kap., behandlar väsentligen inrättande, utvidgande och förbättrande av allmän flottled samt därmed sammanhängande frågor. Flottningsslagen innehåller i huvudsak

regler om allmän flottleds nyttjande, om ersättning för därigenom uppkommande skador samt om de flottandes inbördes förhållanden.

Den allmänna flottningen och flottledens skötsel skall enligt flottningslagen ombesörjas av en flottningsförening bestående av de flottande, d. v. s. dem som under egna inregistrerade märken anmält virke till flottning (2, 23 och 53 §§). Medlemskapet i föreningen följer direkt av lagens bestämmelser och kräver sålunda varken ansökan om inträde eller övertagande av annans delägarrätt. Medlemmarna äger deltaga i handhavandet av föreningens angelägenheter endast såvitt angår år, varunder de deltagar eller deltagit i flottningen (55 §). Varje års flottande kan därför sägas bilda en förening för sig. Ligger flottningen något år nere, blir följdén att föreningen för detta år saknar medlemmar.

De flottandes beslutanderätt utövas på flottningsstämma, där rösträtten för varje flottande är beroende av det förlag han tillskjuter till bestridande av föreningens gemensamma utgifter. Förvaltningen av föreningens angelägenheter tillkommer flottningsstyrelsen (38 §). Länsstyrelsen i det eller de län där flottleden framgår har rätt att utse en ledamot av flottningsstyrelsen, om så finnes önskvärt för tillgodoseende av ortens skogshushållning eller andra allmänna intressen (40 §). I övrigt väljes styrelsen på flottningsstämma (39 §).

Frågans tidigare behandling

Vid flottningslagens tillkomst avvisades ett förslag att skogsägare, som utan att själva deltaga i flottning sålde sin skogsavkastning, måtte tillerkännas rösträtt i flottningsförening, främst därför att förslaget genomförande ansågs skola medföra mycket betydande praktiska svårigheter. Som en ersättning upptogs i flottningslagen den ovan berörda bestämmelsen om rätt för länsstyrelsen att utse en ledamot av flottningsstyrelsen.

I anledning av väckta motioner beslöt 1925 års riksdag att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående möjligheten att trygga virkessäljande skogsägare till skäligt inflytande i flottningsföreningar. Ett av sakkunniga år 1928 avgivet förslag till ändringar i flottningslagen föranledde emellertid ingen åtgärd. Sedermera hemställde 1935 års riksdag om utredning i ungefär samma syfte. Åt 1936 års skogsutredning uppdrogs då att upptaga denna fråga till granskning jämte övriga spörsmål som sammanhänge med virkestransporternas ändamålsenliga ordnande. Sedermera förordnade Kungl. Maj:t, att de arbetsuppgifter, som åvilade 1936 års skogsutredning, skulle övertagas av skogsstyrelsen. I betänkande (SOU 1946: 3) framlade därefter skogsstyrelsen vissa förslag till ändrade grunder för flottningslagstiftningen, huvudsakligen avseende flottningsväsendets organisation och flottningskostnadernas fördelning.

Samma år sistnämnda betänkande avgavs tillkallades nya sakkunniga för en översyn av flottningslagstiftningen. Utredningen antog benämningen *1946 års flottningsutredning* och avgav åt 1950 sitt betänkande med förslag till ny lag om flottning i allmän flottled m. m. (SOU 1950: 27). Den ansåg sig däri böra framlägga förslag *dels* till en i väsentliga delar ny flottningsorganisation, *dels* om överflyttande till annan myndighet av vissa flottningsärenden *och dels* om ändrade grunder för flottningskostnadernas fördelning i åtskilliga hänseenden. Dessutom ansåg utredningen nya eller ändrade bestämmelser erforderliga i ett stort antal mera speciella frågor rörande flottledsförvaltningen och flottningsverksamheten. De lagändringar som föranleddes härav beträffande de i flottningslagen behandlade frågorna befanns bli så omfattande, att det ansågs lämpligt att utarbeta förslag till en ny lag om flottning i allmän flottled. I övrigt föranledde utredningens ställningstaganden vissa tämligen omfattande ändringar i vattenlagen samt åtskilliga andra lagar.

Flottningsutredningens förslag

Flottningsutredningen anförde bl. a. följande (s. 68):

I diskussionen om det berättigade i de icke flottande skogsägarnas krav på medinflytande över flottningen har, förutom dennas stora betydelse för skogsbruket, såsom ett huvudskäl från skogsägarnas sida åberopats, att de i sista hand få bära kostnaderna för flottningen. Häremot har invänts, att flottningskostnaderna liksom andra transportkostnader regelmässigt få bäras av både producenter och konsumenter, oavsett av vem de förskjutas. — — — Oavsett vilken syn man anlägger på denna fråga, torde det vara obestridligt, att en effektiv och billig flottning måste medföra de största möjligheterna att inom ramen för de produktpriser, som kunna ernås, vinna ett gott utbyte för både skogsägarna och träförädlingsindustrin. Det torde därför vara berättigat att betrakta flottlederna som ett transportmedel, vars arbetsduglighet är i lika hög grad en råvaruproducenternas som en träförädlarnas angelägenhet.

Utredningen drog härav slutsatsen att handhavandet av flottningen och flottlederna borde uppdragas åt såväl ägarna till flottgodset som också de skogsägare, för vilkas virke flottlederna utgjorde de naturliga transportvägarna. Något bärande skäl för att därvid inom förvaltningsorganisationen ge det ena intresset företräde framför det andra syntes utredningen icke föreligga varför *de flottande* och *de som äger skog* inom flottledens tillförselområde *utan att delta i flottningen* borde erhålla lika stort inflytande över förvaltningen. Vid sidan av de nu nämnda huvudintressenterna inom flottningsverksamheten borde även *det allmänna* beredas möjlighet att i lämplig form taga del i förvaltningen.

Beträffande frågan, huruvida i flottningens beslutande organ plats borde

beredas även åt representanter för *flottningsarbetarna*, hade i direktiven för utredningen uttalats att så borde ske. Det torde även vara obestriddigt att bland flottningsarbetarna förefunnnes en praktisk sakkunskap i flottningsfrågor, som måste vara en värdefull tillgång för flottledsförvaltningen. Utredningen uttalade häremot bl. a.:

Inom utredningen ha emellertid samtliga de sakkunniga med undantag av en uttalat betänkligheter mot att företrädare för flottningsarbetarna skulle ingå i flottningsens beslutande organ. Som skäl häremot har framhållits i huvudsak följande. Det vore av den största vikt, att det bleve företrädaren för det allmänna som finge utslagsrösten i frågor, vari de flottande och skogsägarna kunde komma att stå mot varandra. Vid arbetarrepresentation kunde i stället avgörandet lätt komma att hänga på denna. Det vore naturligt att den föreliggande frågan då bleve bedömd mera med hänsyn till vad som tedde sig bäst för de flottningsarbetare som berördes än till vad som vore flottledens och skogsbrukets bästa. Det eftersträvade jämviktsförhållandet mellan skogsägarna och träförädlingsindustrien kunde vidare komma att rubbas, genom att bland flottningsarbetarnas representanter kunde finnas antingen sådana som själva ägde skog eller sådana vilkas intressen i huvudsak sammanfölla med träförädlingsindustriens.

Den berörda majoriteten av de sakkunniga har uttalat den åsikten, att i stället flottningsarbetarnas erfarenhet bör tillvaratas och insyn i flottningsverksamheten beredas dem medelst företagsnämnder. Enligt vad utredningen inhämtat har ock numera genom avtal den 28 oktober 1949 mellan Föreningen Skogsarbeten samt Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet överenskommits att företagsnämnder skola inrättas vid så gott som alla större flottleder. Senare har vid avtalsförhandlingar denna anordning beslutats skola gälla praktiskt taget allestädes.

Utredningen föreslog därför att flottningsledningen skulle bestå uteslutande av företrädare för det allmänna, de flottande och skogsägarna samt anförde fortsättningsvis (s. 70):

När 1911 års flottnings-sakkunniga på sin tid ansågo alltför betydande praktiska svårigheter föreligga för att bereda medinflytande åt skogsägarna i flottningsföreningarna, åberopades som huvudskäl för denna ståndpunkt, att det i en flottled under ett år framflottade virket kunde härröra från ett så stort antal skilda skogsägare, att upprättande av röstlängd för flottningsstämma otvivelaktigt komme att innebära ett arbete av komplicerad natur ävensom att ledande av förhandlingar och fattande av beslut vid en flottningsstämma, i vilken även virkessäljarna ägde deltaga, komme att medföra svårigheter, som knappast kunde fullt överskådas. Vad sålunda anförts om svårigheterna att bereda samtliga virkessäljare direkt medbestämmanderätt torde fortfarande äga oförminskad giltighet.

Angående sina överväganden av möjligheten att bibehålla flottningsstämman under den formen, att tale- och beslutanderätt på stämman skulle tillkomma de flottande ävensom ett begränsat antal särskilt utsedda ombud för skogsägarna inom flottledens tillförselområde, yttrade utredningen där-
efter:

Emot bibehållande av flottningsstämman i denna förändrade form tala emellertid svårigheterna att i en sådan församling bereda medinflytande även åt det allmänna. Om också något direkt hinder måhända icke skulle anses föreligga mot att jämväl det allmännas företrädare medgåves rösträtt med viss kvotdel av det i övrigt representerade röstetalet, synes detta dock bli en föga tilltalande anordning. En synpunkt som heller icke torde böra lämnas obeaktad är den, att vid skapande av en organisation som bygger på principiell likställighet mellan skogsägare- och träförädlingsintressena även antalet personer, som från den ena och den andra sidan äga föra talan och deltaga i beslut, bör vara detsamma. — — —

Såsom alternativ till bibehållande av flottningsstämman kan uppställas inrättande av ett nytt beslutande organ, uppbyggt som en fullmäktiginstitution, inom vilken berörda intressen kunna, ett vart efter sin betydelse, företrädas av valda ombud, vilka ensamma äga tale- och beslutanderätt. Förutom att medelst en sådan församling öppnas möjlighet att skapa erforderlig jämvikt mellan olika intressen torde såsom en fördel kunna påräknas ett mera effektivt och handlingsdugligt förvaltningsorgan än flottningsstämman utgör. Särskilt borde en större känsla av ansvar för flottleden och dess skötsel vara att förvänta hos dem, som stadigvarande ha att sörja för förvaltningen, än hos sådana som mer eller mindre tillfälligt kunna uppträda och föra talan på en stämma.

Av anförda skäl föreslog utredningen att flottningsstämman skulle ersättas med en fullmäktiginstitution, benämnd *flottningsfullmäktige*, och som verkställande organ skulle liksom hittills för varje flottledsförvaltning finnas en *flottningsstyrelse*. Enligt utredningens mening borde även de minsta allmänna flottlederna ha denna organisation, ehuru dock flottningsfullmäktige och flottningsstyrelse i detta fall borde ges minsta möjliga storlek (s. 76). Fullmäktigförsamlingens storlek borde nämligen växla i skilda föreningar, beroende på omfattningen av föreningens verksamhet och beskaffenheten av de intressen, som därvid krävde beaktande.

Beträffande *det allmännas intresse* i fullmäktige ansåg utredningen detta kunna tillvaratas genom att åt en företrädare för det allmänna uppdrogs att som ordförande leda fullmäktiges verksamhet.

För att icke för stor vikt skulle läggas vid tillfälliga intressen för årets flottande till förfång för flottningsintressen på längre sikt samt för att ge de fullmäktige en större känsla av ansvar för flottleden och dess skötsel föreslog utredningen en mandattid av tre år (s. 78).

Vad angår *sättet för utseende av fullmäktige* och då först *företrädarna för de flottande*, syntes det utredningen böra överlämnas till de flottande att själva välja sina representanter. Till skillnad från vad som i allmänhet gällde beträffande skogsägarna vore de flottande i en flottled icke så många att direkta val av ombud för dem kunde väntas möta några betydande praktiska svårigheter. Med hänsyn till de fullmäktiges huvuduppgift att tillgodose flottningsintressen på längre sikt borde valet av de flottandes fullmäktige icke uppdragas åt endast ett års flottande, utan de flottande erhålla

rösträtt i förhållande till sitt deltagande i flottningen under ett antal år, förslagsvis de tre år som närmast föregick mandatperioden. Från rätten att deltaga i valet av fullmäktige för de flottande skulle uteslutas sådan flottande som ägde rätt att utse fullmäktig för skogsägaren.

Beträffande *skogsägarnas fullmäktige* måste för att jämväl på skogsägar-sidan utesluta möjligheten av dubbelrepresentation för vissa intressenter tillses att skogsägare, vilka tillika vore flottande och i denna egenskap ägde medverka i flottledsförvaltningen, icke även som skogsägare finge deltaga i val av fullmäktige. Härigenom skulle från valrätt uteslutas flertalet skogsägande industriföretag jämte dotterbolag. De skogsägare som därefter återstode tillhörde skilda kategorier, vilka icke ägde något gemensamt handlingsorgan. För de enskilda skogarna — till vilka i detta sammanhang borde räknas även sådana skogar som exempelvis allmänningsskogar, vilka tillhörde flera, huvudsakligen enskilda fastighetsägare gemensamt — torde någon möjlighet icke föreligga att låta valet av fullmäktige äga rum vid sammanträde med skogsägarna. Mot en dylik anordning talade framför allt, att skogsägarnas i regel mycket betydande antal skulle göra en valförrättning synnerligen besvärlig. Under förutsättning att inom en flottleds tillförselområde funnes skogsägareförening, som kunde anses nöjaktigt företräda det enskilda skogsbruket därstädes, borde enligt utredningens mening åt sådan förening uppdragas att utse åtminstone flertalet fullmäktige för de enskilda skogsägarna. Hur stor anslutning en skogsägareförening skulle behöva ha för att kunna godtagas som representativ för skogsägarna, torde få avgöras från fall till fall. I regel syntes det dock böra fordras att föreningen företrädde åtminstone omkring hälften av den skogsmark som icke stode under allmän förvaltning och ej heller tillhörde träförädlingsindustrin. Om undantagsvis en skogsägare, som stode utanför dessa föreningar och ej heller kunde bli representerad bland de flottandes fullmäktige, ägde skog av sådan omfattning att någon eller några av skogsägarnas fullmäktigplatser skäligen kunde anses belöpa därpå, syntes han böra erhålla befogenhet att själv utse det antal fullmäktige som motsvarade hans skogsinnehav. Villkoret att skogsägareförening kunde anses nöjaktigt företräda det enskilda skogsbruket inom flottledens tillförselområde, torde för närvarande vara uppfyllt beträffande flertalet flottleder. För undantagsfallen syntes den lämpligaste anordningen vara att även det enskilda skogsbrukets fullmäktige — med undantag för sådana som enligt vad nyss anförts borde få tillsättas av vissa skogsägare — utsåges av offentlig myndighet. De bästa förutsättningarna att tillfredsställande fullgöra denna uppgift torde finnas hos vederbörande länsstyrelse.

Vidkommande sättet för *tillsättande av fullmäktiges ordförande* torde enligt utredningen som en konsekvens av att denne enligt förslaget skulle vara det allmännas företrädare i flottledsförvaltningen följa, att han borde

utses av offentlig myndighet och icke väljas av fullmäktige. Tillsättandet borde uppdragas åt länsstyrelsen i det län där flottningsstyrelsen hade sitt säte.

På flottningsfullmäktige borde i princip ankomma att utöva den beslutanderätt i flottningsangelägenheter som nu tillkomme flottningsstämman. I enlighet härmed borde fullmäktige på föreningens vägnar fatta beslut i alla frågor, vilkas avgörande icke genom särskilda stadganden i flottningslagen eller i föreningens reglemente överlämnats till annat föreningsorgan (främst flottningsstyrelsen) eller till offentlig myndighet (vattendomstol eller länsstyrelse).

Remissyttranden över 1950 års betänkande

Sedan betänkandet avgivits begärde Kungl. Maj:t yttrande från ett trettiotal myndigheter. Vidare bereddes närmare ett sextiotal enskilda organisationer tillfälle att yttra sig.

Av hörda myndigheter har tre vattendomstolar, domänstyrelsen, fiskeristyrelsen samt elva länsstyrelser förklarat sig i huvudsak icke ha någon erinran mot den del av utredningens förslag, varom nu är fråga. Skogsstyrelsen har under hänvisning till sitt eget tidigare förslag begärt ny utredning.

Uttalanden i avstyrkande riktning har däremot gjorts av en vattendomstol och kommerskollegium, vilka dock i andra hand förklarat att de icke vill motsätta sig en eventuell påbyggnad av flottningsstämma, så att skogsägare får en med de nuvarande flottande till röstetalet likvärdig representation. Vidare har förslaget avstyrkts av kammarkollegiet, vattenfallsstyrelsen, som ansett att man före ett ställningstagande borde allsidigt pröva flottningsintressets förhållande till vattenkraftsintresset, samt fyra länsstyrelser.

Av inkomna yttranden från enskilda sammanslutningar har de flesta varit avstyrkande. Några flottningsföreningar har dock velat ge skogsägarna lika röstetal som de flottande inom ramen för den nuvarande organisationen. Lantbruksorganisationerna, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund, Landsorganisationen och Svenska fiskevårdsförbundet har tillstyrkt utredningens förslag.

Enkel fråga

Som svar i första kammaren den 27 januari 1953 på en enkel fråga av herr Sten, varför förslag till ny flottningslagstiftning icke skulle avges det året, svarade chefen för justitiedepartementet, att departementet icke haft möjlighet på grund av andra angelägna lagstiftningsuppgifter.

Yttranden över motionerna

Skogsstyrelsen och domänstyrelsen, vilka visserligen i princip ställer sig positiva till ökat inflytande från skogsägarnas sida, uttalar sig för att resultatet måtte avvaktas av de olika utredningar, som f. n. pågår inom näringslivet på områden i nära sammanhang med den i motionerna upptagna frågan, bl. a. en undersökning av skogstransporterna i landets norra delar. Skogsstyrelsen anför bl. a.:

Emellertid har skogsstyrelsen tidigare hävdatt uppfattningen, att frågan om flottningsväsendets lämpliga ordnande icke borde behandlas isolerat utan i samband med en undersökning av skogsbrukets transportväsende i stort. Resultaten av en sådan undersökning, varvid hänsyn tagits till samverkan med eller övergång till andra transportsätt, skogskapitalets förändringar, sjunknings- och torkningsproblem, vattenkraftsintresset kontra flottningsintresset etc. kunde tänkas medföra yrkanden på väsentliga ändringar i flottningsverksamhetens organisation och arbetssätt, vilka i sin tur måste återverka på lagstiftningen. Att på en eller annan punkt ändra denna utan hänsyn till den rationaliseringsprocess, som skogstransporterna måste undergå, vore säkerligen att gå händelserna i förväg.

— — — — —

Då det numera förflutit så lång tid som elva år, sedan skogsstyrelsen framlade sitt betänkande i ämnet och mer än sex år sedan förslag om revision av flottningslagstiftningen färdigställdes, medan under tiden skogskapitalet förändrats och transporttekniken starkt utvecklats, finner styrelsen välbetänkt att resultatet av pågående utredningar avvaktas.

Även *kammarkollegiet* åberopar för en avvaktande hållning i frågan, att hela flottningsväsendet f. n. undergår en förändring, främst genom att motortransporterna börjat slå igenom inom skogsbruket. Ämbetsverket anför bl. a. följande:

Den nuvarande flottningslagstiftningen lägger inga hinder i vägen för den ekonomiskt betingade, nödvändiga avvecklingen av oekonomiska smärre flottleder, medan det kan förmodas att större inflytande för skogsägarna på flottledsförvaltningen i detta hänseende kan medföra svårigheter. Vattendragens utbyggnad för vattenkraftändamål påverkar flottningsarbetet och flottningskostnaderna. De största svårigheterna och kostnaderna synas i framtiden komma att sammanhånga med virkesavläggningen, medan framflottningen underlättas.

Kammarkollegiet intar jämväl i övrigt en kritisk inställning till motionerna och förklarar det icke vara praktiskt att företaga en översyn av flottningslagstiftningen för att tillgodose endast de av motionärerna framförda önskemålen, när förslag till ny flottningslagstiftning föreligger, omfattande icke blott flottningsorganisationen utan även ändringar såväl beträffande de myndigheter, som har till uppgift att handlägga flottleds- och flottnings-

ärenden, som ock i fråga om flottningskostnadernas fördelning. Med hänsyn härtill synes det kammarkollegiet ägnat att vålla svårigheter, därest omläggningen av flottningsorganisationen skulle begränsas att avse endast ett tillgodoseende av motionärernas önskemål.

Om behövligheten av en ny flottningsorganisation yttrar ämbetsverket:

Såvitt kollegiet har sig bekant fungerar den nuvarande ordningen i huvudsak tillfredsställande. Skogsägarnas inflytande på flottningen har vidgats genom att skogsägarna genom sina föreningar alltmera själva flotta eller genom att skogsägarna ändock fått representation i flottningsföreningarnas styrelser. Kollegiet har för sin del tidigare uttalat den uppfattningen, att ett införande av skogsägarrepresentation i flottningsföreningarnas styrelser borde vara tillräckligt för att tillgodose skogsägarnas intressen och att omorganisationen i övrigt vore obehövlig.

Liknande synpunkter framföres av *Skogsindustriernas samarbetsutskott*.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län avstyrker motionerna under hänvisning till sitt yttrande år 1951 över flottningsutredningens förslag. Dess huvudsakliga invändning då var, att den föreslagna organisationsformen icke skapar rättvisa mellan de olika intressegrupperna, samtidigt som den medför en onödig komplicerad förvaltningsapparaten. Länsstyrelsen anförde fortsättningsvis i 1951 års yttrande:

Enligt länsstyrelsens uppfattning skulle skogsägarnas berättigade intressen av ökat medinflytande på flottledernas förvaltning väsentligt enklare och med större rättvisa i avvägningen kunna ordnas inom ramen för nuvarande organisation så att skogsägareföreningarna — oavsett om de själva flotta sina virkespartier fram till skiljestället eller sälja dem på rot eller vid avläggningsstället — berättigades att deltaga i flottningsstämman med rösträtt för hela den flottgodsmängd, som genom dem tillföres flottleden. En sådan anordning skulle icke kräva vare sig några större ändringar i flottningslagen eller några praktiska svårigheter i tillämpningen.

Sveriges skogsägareföreningars riksförbund tillstyrker de i motionerna föreslagna ändringarna.

Landsorganisationen, som ifrågasätter huruvida icke även flottningsarbetarna bör ingå i den av flottningsutredningen föreslagna fullmäktigrepresentationen, anser att de remitterade motionerna icke bör föranleda någon riksdagens åtgärd men att lagstiftningsfrågan i sin helhet bör upptas till omprövning på grundval av flottningsutredningens förslag och däröver avgiva remissyttranden.

Utskottet

Enligt motionärernas mening är det icke tillfredsställande att, som f. n. är förhållandet, medlemskap i flottningsförening endast tillkommer de flottande, varigenom beslutanderätten inom flottningsföreningarna till stor

del kommer att ligga hos träförädlingsindustrien. Motionärerna anser att beslutanderätten i stället bör fördelas lika mellan skogsägare och sådana flottande som icke utövar inflytande i egenskap av skogsägare. Av motionärernas motivering synes framgå att de syftar till en fördelning i huvudsaklig överensstämmelse med de grundsatser, som framlagts år 1950 i flottningsutredningens betänkande.

Betänkandet innehåller emellertid förslag även i en del andra avseenden, främst i fråga om överflyttande till annan myndighet av vissa flottningsärenden samt om ändrade grunder för flottningskostnadernas fördelning. Som flera remissorgan uttalat är det icke lämpligt att nu bryta ut spörsmålet om flottningens organisation ur sitt sammanhang med övriga delar av flottningstagstiftningen. Utskottet anser det därför ej böra ifrågakomma att ändra flottningstagstiftningen blott i de hänseenden som begärts i motionerna.

Problemet om flottningsväsendets lämpliga ordnande får icke ses isolerat utan måste i stället behandlas i samordning med andra frågor om tillgodogörande av vatten, bl. a. med beaktande av vattenkraftens och vattenvårdens intressen. Därtill kommer att skogsbrukets transportväsende f. n. finner sig i särskilt snabb utveckling, varom f. ö. en utredning just pågår inom näringslivet under samverkan med flottningsföreningar, forskningsinstitutioner och representanter för praktiskt skogsbruk. Som skogsstyrelsen framhållit i sitt yttrande kan resultatet av en undersökning om skogsbrukets transportförhållanden — varvid hänsyn tagits till samverkan med eller övergång till andra transportsätt, skogskapitalets förändringar, sjunknings- och torkningsproblem, vattenkraftsintresset kontra flottningsintresset etc. — tänkas medföra yrkanden på väsentliga ändringar i flottningsverksamhetens organisation och arbetssätt, vilka i sin tur måste återverka på lagstiftningen.

Att nu ändra flottningstagstiftningen utan en klar överblick över de senaste årens stora förändringar inom skogsdriften och sammanhanget mellan de olika intressen, som nära berör varandra vid tillgodogörandet av våra rinnande vatten, torde icke vara välbetänkt. Utskottet anser därför att den snabbt pågående utvecklingen bör avvaktas till en tid och den av motionärerna väckta frågan därefter prövas på nytt, inordnad i sitt större sammanhang med hela frågan om bästa sättet att utnyttja våra vattendrag.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motioner I: 224 och II: 266 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 19 mars 1957

På tredje lagutskottets vägnar:

HUGO OSVALD

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Osvald, Lindahl, Axel Jansson, Göran Karlsson, Georg Carlsson*, Ebbe Ohlsson, Kristiansson och fru Nilsson;

från a n d r a kammaren: herrar Levin, Johansson i Torp, von Seth, Eriksson i Sandby*, Johnsson i Kastanjegården, Persson i Tandö, Jansson i Benestad och Hamrin i Kalmar.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.